МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ»

20 травня 2025 року

м. Херсон (м. Кропивницький)

УДК: 640.4

Сучасний стан та потенціал розвитку індустрії гостинності в Україні: зб. матеріалів III Всеукр. наук. – практ. конф. (Херсон-Кропивницький, 20 травня 2025 р.) / за ред. доц. Нікітенко К.С. Херсон-Кропивницький: ХДАЕУ, 2025. 207 с.

У матеріалах конференції розглянуто економічні, екологічні та організаційні аспекти розвитку потенціалу підприємств туристичної індустрії та суміжних галузей в умовах світової економічної кризи. Досліджено менеджмент підприємств індустрії гостинності в умовах світової фінансової кризи: виклики й можливості, сильні та слабкі сторони. Висвітлено інноваційні технології та менеджмент якості продукції та послуг готельно-ресторанного, туристичного та рекреаційного бізнесу. Визначено сучасні тренди розвитку внутрішнього та зовнішнього туризму та готельно-ресторанного бізнесу в Україні та світі. Проаналізовано заходи щодо удосконалення маркетингового комплексу підприємств індустрії гостинності.

Призначено для науково-педагогічних працівників, науковців, докторантів, аспірантів, студентів, представників органів влади, громадських організацій та підприємств.

Матеріали доповідей друкуються в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за їхній зміст, достовірність наведених фактів, посилань тощо.

© Херсонський державний аграрно-економічний університет
Кафедра готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Кирилов Юрій Євгенович – доктор економічних наук, професор, ректор Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Грановська Вікторія Григорівна – доктор економічних наук, професор, перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Лавренко Сергій Олегович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Кириченко Наталя Валеріївна – кандидат економічних наук, доцент, декан економічного факультету Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Нікітенко Катерина Сергіївна – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Бойко Вікторія Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Жосан Ганна Володимирівна – кандидат економічних наук, завідувач кафедри менеджменту, маркетингу та інформаційних технологій Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Кононенко Леся Віталіївна - кандидат економічних наук, доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Литвиненко Наталія - начальник управління маркетингу та туризму Херсонської міської ради;

Палічев Юрій Федорович - директор громадської спілки «Дороги вина та смаку Херсонщини»;

Фомішина Віра Миколаївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри зовнішньоекономічної діяльності Херсонського національного технічного університету;

Курбацька Лариса Миколаївна – кандидат економічних наук, доцент, декан факультету менеджменту і маркетингу Дніпровського державного аграрно-економічного університету;

Гаврилова Яніна – Голова правління громадської спілки «Всеукраїнська асоціація гідів», член Експертної ради при ДАРТ.

Богадьорова Лариса Михайлівна МЕТОДИ ТА ПІДХОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСТРИМАЛЬНОГО ТУРИЗМУ	134
Богашко Олександр Леонідович **Богашко Ірина Олександрівна** **Лазаренко Дмитро Олександрович** ЕКОТУРИЗМ ЯК ВЕКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	128
Валінкевич Валерія Миколаївна УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ СЕРВІСНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ЯК КЛЮЧОВОГО ФАКТОРУ УСПІХУ РЕСТОРАНУ	137
Дзюндзя Оксана Валентинівна НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ	141
Дробот Анастасія ПОДІЄВИЙ ТУРИЗМ: ФЕСТИВАЛІ ЯК ДРАЙВЕРИ ТУРИСТИЧНОЇ АКТИВНОСТІ	143
Іванюк Сергій Вікторович СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОГО СТАНУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ	145
Кашкано Мар'яна Анатоліївна **Лазаренко Наталя Анатоліївна** РОЗШИРЕННЯ АСОРТИМЕНТУ СОУСІВ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ЕТНІЧНИХ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	148
Козичар Петро Михайлович СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	151
Колісніченко А.В. **Нікітенко К.С.** СУЧАСНІ КУЛІНАРНІ ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У ЗАКЛАДАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	154
Круковська Олена Володимирівна **Батрак Михайло Миколайович** РОЛЬ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗМІЦНЕННІ КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ	156
Лисак Оксана Іванівна МОБІЛЬНІ ЗАСТОСУНКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТА ТУРИЗМІ	158
Миронов Юрій Богданович ФІЛОСОФІЯ СПА- ТА ВЕЛНЕС-ТУРИЗМУ	162
Нікітенко Катерина Сергіївна «ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА СТІЙКІ ПРАКТИКИ В РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ»	164

Богашко Олександр Леонідович
к.е.н., доцент
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
м. Умань
Богашко Ірина Олександрівна
здобувачка вищої освіти
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
м. Київ
Лазаренко Дмитро Олександрович
здобувач вищої освіти
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
м. Умань

ЕКОТУРИЗМ ЯК ВЕКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

У XXI столітті екотуризм стає одним із ключових напрямів сталого розвитку туризму в усьому світі, і Україна має всі передумови для активного розвитку цього сегменту. Багатство природних ресурсів, різноманіття ландшафтів, культурно-історична спадщина, а також зростаюча екологічна свідомість суспільства створюють підґрунтя для впровадження сталих моделей туризму. Екотуризм не лише сприяє збереженню природи, але й виступає фактором соціально-економічного розвитку сільських територій.

Однією з головних умов ефективного функціонування екотуризму в Україні є екологізація готельно-ресторанного господарства. На сьогодні цей процес набуває особливого значення у контексті підвищеного попиту на екологічно чисті продукти та послуги. Все більше ресторанів впроваджують у свої меню локальні та органічні продукти, а фермерські господарства орієнтуються на стійкі підходи до ведення аграрного бізнесу. Це формує ринок екологічно відповідального споживання та сприяє розвитку екологічного туризму як комплексного продукту [1].

Проте, діяльність туристичної сфери все ще пов’язана із значним екологічним навантаженням: надмірне використання води та енергії, забруднення водойм, відсутність систем очищення стоків та неефективне поводження з відходами. Саме ці чинники спонукають до впровадження екоінновацій у готельному бізнесі – від використання сонячних колекторів і систем збору дощової води до інтеграції роздільного збору сміття та енергоощадних рішень у побут.

В Україні почали з’являтися перші еко-готелі, розташовані в природно-рекреаційних зонах, з використанням екологічно чистих технологій та матеріалів. Такі готелі надають своїм гостям 100% чисту воду, органічну їжу, меблі з натуральних матеріалів, а також послуги з екологічної освіти. Це можуть бути як невеликі сільські садиби, так і кемпінги, побудовані за традиційними технологіями з місцевих матеріалів. Інтеграція еко-готелів у

етнографічний туризм дає змогу туристам глибше познайомитися з місцевими традиціями та культурою.

Сучасна концепція «екологічного готелю» в Україні включає мінімізацію впливу на довкілля, впровадження енергоефективних технологій, зменшення використання одноразового пластику, перехід на відновлювані джерела енергії та організацію просвітницьких заходів для гостей і персоналу. Наприклад, встановлення водозберігаючих сантехнічних пристроїв та систем очищення і повторного використання води може суттєво зменшити витрати ресурсу, особливо у вододефіцитних регіонах. Також дедалі актуальнішими стають зелені дахи, автоматичне регулювання освітлення та LED-лампи [3].

Незважаючи на виклики, Україна має потенціал для створення системи сертифікації екологічних готелів, адаптованої до європейських стандартів. На міжнародному рівні такі системи вже активно функціонують (Green Key, EU Ecolabel), і інтеграція України до цих ініціатив посилить довіру іноземних туристів та інвесторів [2].

Крім того, важливо, щоб місцеві громади були активними учасниками екотуристичних ініціатив. Розвиток кооперації між готелями, ресторанами, місцевими виробниками, екологічними організаціями та органами влади сприятиме комплексному розвитку територій. Це може забезпечити нові робочі місця, зменшити міграцію з сіл, стимулювати розвиток малого бізнесу та формування екоринку.

На сьогодні еко-готелі та екотуризм є глобальним трендом, який активно підтримується великими мережами (Hilton, Marriott, Hyatt, 4 Seasons). Україна вже рухається у цьому напрямку, проте потребує активного залучення інвестицій, законодавчого врегулювання, підвищення екологічної обізнаності туристів та фахівців у сфері гостинності.

Екотуризм в Україні – це не лише відповідь на екологічні виклики, але й шанс для туристичної індустрії вийти на новий рівень. Впровадження екологічних стандартів у готельно-ресторанному бізнесі, раціональне використання ресурсів, розвиток еко-освіти та підтримка місцевих громад можуть перетворити Україну на привабливу країну сталого туризму в Європі. Створення сучасної інфраструктури екотуризму – це інвестиція в майбутнє, в якому природа та людина існують у гармонії.

Список літератури

1. Безручко Л., Білоус С., Філь М. Готельне господарство України в умовах війни: сучасний стан та перспективи розвитку. *Економіка та суспільство*. 2023. № 47. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-43

2. Богашко О. Л. Менеджмент туристичної індустрії як базис створення інноваційного конкурентоспроможного турпродукту. *Інноваційний розвиток економіки: проблеми та перспективи.* Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції 29 вересня 2016 року. Умань: ВПЦ «Візаві». 2016. С. 113–116.

3. Каленська В. П., Любченко В. В. Зелений готельний бізнес: екологічна відповідальність. *Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі*. 2023. № 9. С. 30–37. DOI: https://doi.org/10.32782/tourismhospcee-9-4

Збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Сучасний стан та потенціал розвитку індустрії гостинності в Україні»
20 травня 2025 р.

За редакцією к.е.н., доцента Нікітенко К.С.
Технічний редактор – к.е.н., доцент Бойко В.О.
Умовн.друк.арк – 11,1

Видається в авторській редакції. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори статей.
Думки, положення і висновки, висловлені авторами, не обов'язково відображають позицію редакційної колегії.

Херсонський державний аграрно-економічний університет
2025 рік